

Magyar Gyógyszerész Kamara Kórházi-Klinikai Területi Szervezete

1068 Budapest, Dózsa György út 86/B
Telefon: 351-9483; Fax: 351-9485; E-mail: korhazi@mgyk.hu

KKTSZ TÁJÉKOZTATÓ 2020. május

A Kórházi-Klinikai Területi Szervezet elnöksége – a kamara veszélyhelyzeti eljárásrendje alapján – a 10/2020 (IV.30.) számú rövid úton hozott határozatával elfogadta a 2019. évi gazdálkodására vonatkozó mérlegbeszámolót. A mérleget Pongrácz Gábor a titkárságvezetői beszámolóval együtt küldte el az elnökség tagjainak. A beszámolóból kiderül, hogy tavaly is folytatódott a taglétszám emelkedése; 2018-ban 473, 2019-ben 502, az idén pedig már 524 tagunk van. Az éves ügyszám a 2016. évi állapothoz képest 39%-os növekedést mutat.

I. Az EAHP vezetőségének virtuális ülése

Április 25-én - a brüsszeli helyszín helyett virtuálisan - tartották meg az **EAHP elnökségének** menetrendszerinti **találkozóját**. *Süle András* elmondta, hogy főleg a szervezet belső működéséről tanácskoztak, arról, hogy miképp érinti a vírushelyzet a szervezet életét, gazdálkodását. Az idén március végére tervezett, 25. EAHP éves kongresszus elhalasztása jövő év márciusára szervezési és anyagi tekintetben is érzékeny kérdéseket vet fel. A videó-találkozón számos ezzel kapcsolatos, technikai jellegű kérdést vitattak meg; döntöttek a benyújtható előadások és poszter prezentációk számának emeléséről, a szekció szemináriumok kereteiről, a „Synergy” tudományos panelek bővíthetőségéről, illetve a kiállítótér beosztásáról. A jövő egyik nagy kérdése, hogy a kórházi gyógyszerek hol tartsák meg 2022-es európai kongresszusukat; a házigazdai szerepre Budapest is pályázik. Az aktuális témák között szó esett a gyógyszerhamisítás elleni irányelv megvalósulásának állásáról, amivel kapcsolatban elhangzott, hogy sok országban a járvány idején felfüggesztették az ellenőrzést. A testület által létrehozott „bizonyítékgyűjtemény”, az állásfoglalások, az aktuális terápiás eljárásrendek hasznos támpontot jelentenek a kórházi gyógyszereknek a mindennapi helyzetek, feladatok megoldása során. Az EAHP honlapján napi rendszerességgel frissítik ezeket – tájékoztatott *Süle András*.

<https://www.eahp.eu/hp-practice/hospital-pharmacy/eahp-covid-19-resource-centre>

II. Közös pontszerző képzések

Április 22-én *Süle András* elnök megbeszélést folytatott *dr. Balogh Zoltánnal*, a **Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara** vezetőjével a kórházi gyógyszerértékesítési asszisztensek szabadon választható, pontszerző képzéseinek közös szervezéséről. Megállapodásuk szerint áttekintik a különböző oktatási programokat, és a meglévő struktúrához illesztik a tervezett képzést. A feladattal, kontaktszemélyként a MESZK oldaláról *Rózsa Melindát* a gyógyszerértékesítési asszisztensi tagozat vezetőjét bízta meg *Balogh Zoltán* elnök. Mindezek mellett a két szervezet folytatja a mélyebb együttműködés konstrukciójának kidolgozását.

III. Irányelvek a COVID-19 járvány idején

Dr. Becskeházi-Tar András és Becskeházi-Tar Judit az Egészségügyi Szakmai Kollégium Kórházi-Klinikai Gyógyszerészeti Tagozat és Tanács felkérésére elkészítette „**A kórházi-klinikai intézeti gyógyszertárak működési rendjének irányelve veszélyhelyzet esetén**” c. hiánypótló anyagot. Az útmutató elősegíti a veszélyhelyzeti és kríziskezelési felkészültséget, valamint konkrétan meghatározza a kórházi-klinikai intézeti gyógyszertárak működésének rendjét a Covid-19 járvány alatti időszakban.

Az ajánlás itt olvasható: <https://www.mgyk.hu/admin/data/file/20200427/korhaz-veszhelyzet.pdf>

IV. Távoktatás

A korábbi SE-TK/2020-01/00359 kódszámú tanfolyam (Kényszerhelyzeti Oxigenizáció és ventiláció: Intenzívterápiás direktívák légzési elégtelen COVID betegek ellátása címmel) online elérhetősége megszűnt. Ehelyett egy távoktatási program indult a <https://tavoktatas.aEEK.hu/> portálon, ahová orvosok és szakdolgozók, illetve egészségügyi önkéntesek is regisztrálhatnak. A távoktatás záró teszttel fejeződik be.

Az orvosi távoktatási program **több, a klinikai gyógyszerészeket is érdeklő témakörben tartalmaz ismereteket, pl.:**

- a COVID-19 elleni védelem (EMMI anyagok - kézhigiéné, légútvédelem, hulladékkezelés, betegutak, Magyar Koronavírus Kézikönyv),
- betegmonitorozás (PTE anyag - kardiorespiratorikus betegmonitorozás sürgősségi körülmények között, CVP mérése),
- lélegeztetés alapjai (PTE, SE, DE, NNK, EMMI - oxigénterápia eszközei, gépi lélegeztetés, COVID-os beteg lélegeztetése),
- ALS (PTE - újraélesztés, intubáció, defibrillálás).

Az anyagok kitérnek a beavatkozásokhoz szükséges gyógyszerek és szakmai anyagok körére is, ami a kórházi gyógyszertárakban dolgozó kollégák számára is kitűnő támpont lehet, hogy az alkalmazási előiratokon és farmakológiai jegyzeteken, illetve egyéb információkon túl is megismerhessék a készítmények klinikai felhasználását.

(dr. Merczel Sára)

V. Szubjektív

Hogyan éljük át? Hogyan éljük túl?

Természetesen a járványos állapotokat. Tudjuk, hogy a koronavírussal megfertőződött betegek nem elhanyagolható hányada egészségügyi dolgozó, orvos vagy ápoló, és tudunk gyógyszerészekről is, akik elkapták a fertőzést. **Aki szolgálatban van, arra súlyos terhek nehezednek.** Azt is tudjuk, hogy az ilyen krízishelyzetek, a túlterheltség és a félelem nem kedvez a lelki békének és az optimista attitűdnek. A kimerültség ingerültséggel, feszültséggel jár, ami olykor ki is csattan, többnyire pont akkor és ott, ahol nem kellene... **Megkérdeztük főgyógyszerész kollégáinkat, hogy mennyire és miben változott meg munkájuk, és mit tesznek, mit tehetnek a kiegyensúlyozottság és a teljesítőképesség megtartása érdekében.** Íme, a válaszok lényege (megszerkesztve):

A beszámolók szerint fontos és jó dolog a részvétel a kórházi operatív törzsek gyűlésein, mert első kézből jutnak a vezetők információkhoz; mégoly időigényes feladat legyen is ez. Kollégáink úgy

látják, hogy viszonylagos egység van az utasítások, kérések, ajánlások vonatkozásában, de abban, hogy végül egy adott kórházban a gyógyszerészet milyen feladatot vállal, az leginkább rajtunk, kórházi gyógyszerészekén és természetesen a kórházi menedzsmenteken múlik. Mivel a gyógyszerészek (más egészségügyi hivatásokhoz hasonlóan) még nem voltak ilyen éles helyzetben, nem tudható egyértelműen, hogy mi a legjobb megoldása az egyes feladatoknak. Vannak, akik egy kicsit magukra hagyottnak érzik magukat a kórházvezetés sokféle elvárásai közepette. Megnehezíti a munkát, hogy a járványhelyzetben mind a menedzsment, mind a gyógyszerellátás terén olyan döntéseket kell meghozni, amelyekhez nincsenek meg a támpontok, például a beteglétszám és a gyógyszerigény várható alakulása, „kísérleti” gyógyszerek megrendelése. Általános probléma, hogy „az előírt intenzív ágyszámra és 2-3 hétre számolt legszükségesebb gyógyszerek mennyisége (és értéke) olyan óriási, hogy nem tudnánk az előírásoknak megfelelően biztonságosan tárolni. Ezért fontos lenne, hogy az országosan előírt intenzív ágyak működtetéséhez szükséges gyógyszerek – akár központosítottan – nagykereskedőnél álljanak rendelkezésre és a kórházak szükség szerint vásárolhassanak belőle (...) a biológiai terápiára érkező betegek háromhavi gyógyszerellátása szintén komoly kihívás (hűtőkapacitás, kvóta-kimerülések, megrendelések hektikussága, adminisztráció) a munkatársak számára. Nehezíti a munkát az is, hogy a NEAK olyan változásokat hoz egyoldalúan és sorozatosan, amelynek a teljesítése szintén jelentős időráfordítást és odafigyelést igényel”. Alapvető feladatot jelent a védekezés főbb eszközeinek (például a kézfertőtlenítő) beszerzése, beérkezésének megfelelő időzítése, de ugyanilyen gond, ha szükségtelenül szereznek be nagy mennyiségeket egyes gyógyszerekből. Komoly adminisztratív terhet jelent a folyamatos adatszolgáltatási igény, amelyet többféle hatóság is megkövetel, más-más tartalommal, bontásban, ám rendre igen rövid határidővel.

Hogyan tudják a főgyógyszerészek megőrizni fizikai és mentális erejüket? Hogyan tudják kollégáikat segíteni? Ajánlott receptek: „vezetőként **példát mutatni a kollégáknak, megnyugtatón őket, belső átcsoportosításokkal pótolni a hiányzókat, humorral hidalni át a nehéz helyzeteket, megőrizni jókedvünket és józan eszünket, továbbá bátran hinni abban, hogy ezt is megoldjuk. Vidáman, szeretetben...**”.

VI. Hírek röviden

Kamarai elnökségi ülés

Az **MGYK elnöksége Hankó Zoltán** elnök vezetésével április 16-án **videokonferencia keretében tartotta meg elnökségi ülését**. Ezen **elfogadták a Kamara veszélyhelyzeti eljárásrendjét**, amely a kormány 102/2020. (IV. 10.) rendeletén alapul.

A rendelet a köztestületek működésére is vonatkozik. Kimondja, hogy a köztestület testületi szerveinek ülése a veszélyhelyzet fennállása alatt elektronikus hírközlő eszköz útján vagy más személyazonosítást lehetővé tevő elektronikus eszköz igénybevételevel is megtartható, vagy írásbeli egyeztetésre és döntéshozatalra is sor kerülhet. Ha a köztestületi ügy intézésével kapcsolatos eljárási cselekmény lefolytatása olyan személyes közreműködést igényel, amely elektronikus kapcsolattartással nem foganatosítható, az a veszélyhelyzet megszűnéséig elhalasztható. A köztestület költségvetését és beszámolóját a veszélyhelyzet ideje alatt az ügyvezetést ellátó szerv jogosult elfogadni. Az így meghozott határozatot a köztestület legfőbb szervének a veszélyhelyzet megszűnését követő, legkésőbb 90. napra összehívandó, rendkívüli ülése napirendjére kell tűzni.

Képzési reformjavaslat

Március 5-én az Egészségügyért Felelős Államtitkárságra **leadták a szakgyógyszerész-képzés reformjára vonatkozó korrigált**, a négy kar, az MGYT és az MGYK által jegyzett, **egységes javaslatot**. Az eredeti javaslatot tavaly augusztus elején már benyújtották, melynek a módosítását kérte néhány ponton az EMMI. A javaslat a lakossági gyógyszerellátás területén az eddigiek helyett mindössze három szakképesítés megtartását kezdeményezi, így (1) gyógyszerertár üzemeltetés, vezetés, (2) gyógyszerészeti gondozás és farmakológia (3) gyógyszerügyi szakigazgatás, minőségbiztosítás.

A teljes szöveg a Gyógyszerési Hírlap áprilisi számában (28. o.) olvasható.

Járványmatematika

A kamara vezetői is részt vettek „**A járványmatematikai és egyéb kutatások szerepe a koronavírussal szembeni védekezésben**” c. videokonferencián, amelyet az **Innovációs és Technológiai Minisztérium szervezett**. Egy hónapja epidemiológusokból, matematikai modellezőkből és az egészségügyi ellátórendszer adatait elemző szakemberekből álló munkacsoportok térképezik fel a járvány terjedésével kapcsolatos folyamatokat, kilátásokat.

Bővebben: <https://www.mgyk.hu/admin/data/file/20200418/elN-apr2.pdf>

A 35. sz. kamarai tájékoztató fontos információkat tartalmaz a Katasztrófavédelmi Igazgatóság által a veszélyhelyzeti jogrendi állapotában indított ellenőrzésekről.

Bővebben: <https://www.mgyk.hu/admin/data/file/20200424/kor35.pdf>

A gyógyszer törvény (2005. évi XCV. törvény) 25/C. §-ának COVID-19 járvánnyal kapcsolatos speciális szabályai /99/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet (MK 2020. évi 71. szám) 25/C §-a az engedélyezés előtti gyógyszeralkalmazás szabályait írja le. A COVID-19 koronavírus megbetegedésekkel kapcsolatban az engedélyezés előtti gyógyszeralkalmazás keretében vizsgálati készítményt vagy forgalomba hozatali engedéllyel nem rendelkező gyógyszert - különös méltánylást érdemlő betegellátási érdekből - a gyógyszerészeti államigazgatási szerv engedélye alapján, bizonyos feltételekkel lehet alkalmazni.

Május 1-én indult a négy orvosegyetem H-UNCOVER (HUNGarian CORonaVirus disease-19 Epidemiological Research) elnevezésű **országos kutatása**. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium támogatásával induló kutatás során egy 17.778 fős, reprezentatív mintát vizsgálnak. A PCR-tesztet 1000 orvos, ápoló, asszisztens és orvostanhallgató végzi el. A közel egy évig tartó felméréstől azt várják, hogy az képet ad a járvány kiterjedéséről, a fertőzöttek valós számáról és a járvány dinamikájáról.

Bővebben: (37. sz. kamarai tájékoztató) <https://www.mgyk.hu/admin/data/file/20200429/kor37.pdf>

El Koulali Zakariás országos tisztii főgyógyszerész levélben fordult a gyógyszerészekhez annak érdekében, hogy a hiteles információk és a gyakorlatban jól működő megoldások minél szélesebb szakmai nyilvánosságot kapjanak.

A Magyar Gyógyszerészhallgatók Egyesületének elnöke felhívással fordult a gyógyszerészekhez. Ebben a HUPSA elnöke, Csepiová Julianna felajánlotta segítségét lelkes önkéntesek toborzására. Jelentkezés a programra: <https://bit.ly/onkenteshallgatok>
Megállapodás önkéntes gyógyszerészhallgatói segítői tevékenység ellátására
<https://www.mgyk.hu/admin/data/file/20200422/on.pdf>

Budapest, 2020. május 5.